

№ 330210013244866

საქართველოს უზენაესი სასამართლო

გ ა ნ ჩ ი ნ ე ბ ა

საქართველოს სახელით

საქმე №ას-951-887-2017

22 ივნისი,

2018 წელი

№ას-951-887-2017

კელფილდ

ინკ

ქ.თბილისი

სამოქალაქო საქმეთა პალატა

შემადგენლობა:

ბესარიონ ალავიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი)

მოსამართლეები:

ეკატერინე გასიტაშვილი, ზურაბ ძლიერიშვილი

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორი – კომპანია „კ-----კ“ (მოსარჩელე)

მოწინააღმდეგე მხარე – ამხანაგობა „ს-----ში“, ვ----- ბ-----ია, თ-----
ა-----ა, გ----- მ-----ის უფლებამონაცვლე მ----- მ-----ი, ნ----- მ-----
-----ის უფლებამონაცვლე გ----- მ-----ი, ა----- მ-----ი, თ-----
- მ-----ი, ვ----- ფ-----ე, რ-----ლ-----ე, ა-----ლ-----ე, დ-----ლ-----ე,
ი----- თ-----ია, შპს სამშენებლო საპროექტო კომპანია „ს-----ი“
(მოპასუხე)

თავდაპირველი თანამოპასუხეები _ ზ----- ბ-----ე, შპს „ს-----
-----ი“

გასაჩივრებული განჩინება – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს
სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 14 ივნისის განჩინება

კასატორის მოთხოვნა – გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება

დავის საგანი – ქონების საკუთრებაში გადაცემა

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი:

1. მოსარჩელის მოთხოვნა და სარჩელის ფაქტობრივი საფუძვლები:

1.1. კომპანია „კ-----კმა“ (შემდგომში – მოსარჩელე, აპელანტი, კასატორი ან შპს „ს-----ის“ კრედიტორი) სარჩელი აღძრა სასამართლოში შპს სამშენებლო საპროექტო კომპანია „ს-----ის“ (შემდგომში – მოპასუხე, მოწინააღმდეგე მხარე ან მოვალე), ამხანაგობა „ს-----ის“ (შემდგომში – მოპასუხე, მოწინააღმდეგე მხარე ან ამხანაგობა), ვ----- ბ----- იას, თ----- ა-----ას, გ----- მ-----ის (უფლებამონაცვლე მ----- მ-----ი), ნ----- მ-----ის (უფლებამონაცვლე გ----- მ-----ი), ა----- მ-----ის, თ----- მ-----ის, ვ----- ფ-----ის, რ----- ლ-----ის, ა----- ლ-----ის, დ----- ლ-----ის, ი----- თ-----იას, ზ----- ბ-----ისა და შპს „ს-----ის“ (შემდგომში – მოპასუხეები, მოწინააღმდეგე მხარეები ან ამხანაგობის წევრები, ზ.ბ-----ე და შპს „ს-----ი“, ასევე, წოდებული, როგორც თავდაპირველი თანამოპასუხეები) მიმართ და მოითხოვა ამხანაგობისა და მისი წევრების (ვ----- ბ-----იას, თ----- ა-----ა, მ----- მ-----ი, გ----- მ-----ი, ა----- მ-----ი, თ----- მ-----ი, ვ----- ფ-----ე, რ----- ლ-----ე, ა----- ლ-----ე, დ----- ლ-----ე, ი----- თ-----იას, ზ----- ბ-----ე) დავალდებულება, მოსარჩელის სასარგებლოდ შეასრულოს შპს „ს-----ის“ მიმართ არსებული ვალდებულება – ქ.თბილისში, წ----- #24-ში აშენებულ მრავალფუნქციურ საცხოვრებელ კომპლექსში გაანაწილოს შესაბამისი ფართები (შემდეგი სახით: დამხმარე სათავსების ფართი 143,56 კვ.მ, ავტოსადგომის ფართი 463 კვ.მ, საოფისე ფართი 307 კვ.მ, საზაფხულო ფართი 149,0 კვ.მ, ნიშნული + 3,41, II სართული ბლოკი „C“, ბინა 4 ფართით 147,2 კვ.მ, საზაფხულო ფართით 13,0 კვ.მ; ნიშნული +10,23, IV სართული, ბლოკი „C“, ბინა #12, ფართით 147,4 კვ.მ, საზაფხულო ფართით 13,0 კვ.მ; ნიშნული +13,46, V სართული, ბლოკი „D“, ბინა #14, ფართით 40,2 კვ.მ, საზაფხულო ფართით 3 კვ.მ; ნიშნული +17,05, VI სართული, ბლოკი „C“, ბინა #20, ფართით 147,0 კვ.მ, საზაფხულო ფართით 13,0 კვ.მ; ნიშნული +20,46, VII სართული, ბლოკი „C“, ბინა 24, ფართით 147,2 კვ.მ, საზაფხულო ფართით 13,0 კვ.მ; ნიშნული +23,87, მანსარდის სართული, ბლოკი „D“, ბინა 26, ფართით 53,0 კვ.მ, საზაფხულო ფართით 6,5 კვ.მ) და ასევე ითხოვა, ამ ფართების მესაკუთრედ მოსარჩელის ცნობა.

1.2. სარჩელი ემყარება შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს:

ქ.თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებლის წარმოებაში არსებულ საქმეზე 2013 წლის 27 თებერვლის აღმასრულებლის განკარგულებით ამხანაგობა „ს-----ის“ დაევალა მასთან არსებული შპს „ს-----ის“ ქონების გადაცემა აღსრულების ეროვნული ბიუროსათვის, რაზედაც მოპასუხე უარს აცხადებს და აფერხებს კანონიერ ძალაში შესული სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებას. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სარჩელის აღძვრის აუცილებლობა განაპირობა „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, მოპასუხეთა მიერ აღმასრულებლის განკარგულების შეუსრულებლობამ (შპს „ს-----ის“ კუთვნილი არამატერიალური ქონების გადაცემა). შპს „ს-----ის“ განხორციელებულ შენატანად მიჩნეულია ამავე ამხანაგობის წევრისგან – შპს „ს-----ისაგან“ 2008 წლის მიღება-გადაცემის აქტით მიღებული შენატანის შესაბამისად, ამხანაგობაში არსებული ქონებრივი უფლება, რაც ასევე დადასტურებულია თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2012 წლის 20 ნოემბრის კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით.

2. მოპასუხეების პოზიცია:

მოთხოვნის გამომრიცხველი შესაგებლით მოპასუხეებმა არ ცნეს სარჩელი და განმარტეს, რომ 2013 წლის 12 მარტს მოპასუხეებმა მიმართეს აღმასრულებელს და აცნობეს, რომ შპს „ს-----ის“ მიმართ რაიმე ვალდებულება არ გააჩნიათ, შესაბამისად, მოითხოვეს კუთვნილი ქონების ყადაღისაგან გათავისუფლება. ამხანაგობა შპს „ს-----ს“ ქონებას იმ პირობით დაპირდა, თუ ის განახორციელებდა შენატანს ამხანაგობაში და ააშენებდა სახლს. შპს „ს-----მა“ ეს ვალდებულება არ შეასრულა, 2010 წლის 5 ივნისისა და 2011 წლის 29 ივნისის კრებებზე, რომელსაც ესწრებოდა შპს „ს-----ის“ დირექტორი, შპს „ს-----ის“ უფლება გაუქმდა, ასევე, შესაბამისი ცვლილებები შევიდა 2010 წლის 14 იანვრის კრების ოქმით დამტკიცებულ განშლაში. 2012 წლის 9 მაისს ამხანაგობამ დაამტკიცა საბოლოო განშლა, რომელშიც შპს „ს-----ის“ სამომავლო საკუთრების უფლება არ არსებობდა. შპს „ს-----ს“ ამხანაგობის არცერთი ოქმი ეჭვქვეშ არ დაუყენებია და არ გაუსაჩივრებია. მოსარჩელეს არ წარმოუდგენია იმის დამადასტურებელი საბუთი, რომ შპს „ს-----ს“ ქ.თბილისში, წ-----ი #24-ში გააჩნია რაიმე ქონება.

3. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი:

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 27 აპრილის გადაწყვეტილებით სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

4. აპელანტის მოთხოვნა:

საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მოსარჩელემ, მოითხოვა მისი გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება.

5. გასაჩივრებული განჩინების სარეზოლუციო ნაწილი:

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 14 ივნისის განჩინებით სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, ხოლო, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დარჩა უცვლელად.

6. კასატორის მოთხოვნა:

სააპელაციო სასამართლოს განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა აპელანტმა, მოითხოვა მისი გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გასაჩივრებული განჩინების დასაბუთებულობა, საკასაციო საჩივრის საფუძვლები და მიიჩნევს, რომ იგი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

1. გასაჩივრებული განჩინების უცვლელად დატოვების ფაქტობრივი და სამართლებრივი დასაბუთება:

1.1. საკასაციო განაცხადის მოცულობა და საკასაციო განხილვის ფარგლები (კასატორის პრეტენზიები):

საკასაციო საჩივრის ფარგლებში პალატის შეფასების საგანს წარმოადგენს შემდეგი საკითხები: შპს „ს-----ს“ ამხანაგობა „ს-----ში“ გააჩნია თუ არა ქონებრივი უფლებები; ამხანაგობას „ს-----ში“ ეკისრება თუ არა მის მიმართ უძრავ ქონებაზე საკუთრების უფლების გადაცემის ვალდებულება და კომპანია „კ-----კმა“, როგორც შპს „ს-----ის“ კრედიტორმა, სააღსრულებო წარმოების პროცესში მოიპოვა თუ არა საკუთრების უფლება მოვალის ქონებაზე/ქონებრივ უფლებაზე. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 404-ე მუხლის პირველი ნაწილიდან გამომდინარე (*საკასაციო სასამართლო ამოწმებს გადაწყვეტილებას საკასაციო საჩივრის ფარგლებში. საკასაციო სასამართლოს არ შეუძლია, თავისი ინიციატივით შეამოწმოს საპროცესო დარღვევები, გარდა 396-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ვ“ ქვეპუნქტში მითითებული ფაქტებისა*), გასაჩივრებული განჩინების კანონიერებას პალატა სწორედ კასატორის პრეტენზიის ფარგლებში შეამოწმებს. ამ მხრივ კი, კასატორის ძირითადი შედავებები შემდეგია:

- მოსარჩელის კანონიერი ინტერესი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს მიერ გამოტანილი კანონიერ ძალაში შესული

გადაწყვეტილებითა და მის საფუძველზე გაცემული სააღსრულებო ფურცლით დადასტურებული შპს „ს-----ის“ ვალდებულების აღსრულებაა, რომელიც, მოცემულ შემთხვევაში, ქონების გადაცემით უნდა განხორციელდეს, მოპასუხე ამხანაგობას გააჩნია ქონების გადაცემის კანონისმიერი ვალდებულება, შესაბამისად, მოთხოვნის სამართლებრივი საფუძველი „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 55-ე-მე-60 მუხლები, საქართველოს კონსტიტუცია, სამოქალაქო კოდექსის 115-ე, 147-ე, 152-ე, 170-ე, 930-ე-940-ე მუხლები, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-10 მუხლი და აღმასრულებლის კანონიერ ძალაში არსებული 2013 წლის 27 თებერვლის განკარგულებაა, ასევე, ამხანაგობის ხელშეკრულებები (19.12.2009წ. #1 კრების ოქმი), „საჯარო რეესტრის შესახებ“ საქართველოს კანონი და საჯარო რეესტრში წარდგენილი შპს „ს-----ის“ ქონებრივი მდგომარეობის ამსახველი მონაცემებია;

- მოპასუხეთა ქმედება წარმოადგენს უფლების ბოროტად გამოყენებას, რადგანაც ამხანაგობის წევრები მოვალისაგან კრედიტორზე გადასაცემი ქონების მესაკუთრეები არ არიან, ეს უფლება მათი ნების საფუძველზე უკვე გადაცემულია შპს „ს-----ისათვის“ და დაყადაღებულია აღმასრულებლის აქტით, შესაბამისად, მოვალის უფლება ტრანსფორმირდება მოსარჩელის საკუთრებად, რომელსაც მოთხოვნა კანონიერ ძალაში შესული თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 25.12.2012წ. გადაწყვეტილებით აქვს მოპოვებული, ასევე, კანონიერ ძალაშია შესული თბილისის საქალაქო სასამართლოს 27.06.2014წ. გადაწყვეტილება, რომლითაც ამხანაგობის წევრები ქონების დაყადაღების თაობაზე აღმასრულებლის 27.02.2013წ. აქტის კანონიერებას ხდიდნენ სადავოდ და მათი მოთხოვნა არ დაკმაყოფილდა. პარადოქსულია, რომ სააპელაციო სასამართლომ ამჯერად უკანონოდ მიიჩნია აღმასრულებლის მიერ ქონების დაყადაღება, რომელიც სხვა გადაწყვეტილებით კანონიერადაა ცნობილი. გარდა ამისა, ამჯერად სააპელაციო სასამართლომ იმსჯელა ისეთ საკითხებზე, რომელიც სცილდება სარჩელის ფარგლებს და წარმოადგენს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 248-ე მუხლის დარღვევას;

- სასამართლომ შეფასების მიღმა დატოვა ის ფაქტები, რომლებიც მოპასუხეთა კანონსაწინააღმდეგო მოქმედებაზე მიუთითებს (აღმასრულებლის განკარგულებისადმი ხელის შეშლა, მოვალის საკუთრებად რიცხული ქონების განკარგვის უკანონო მცდელობა და ა.შ) და ზიანი ადგება მხოლოდ კეთილსინდისიერ კრედიტორს, რომლის სახსრებითაც დაფინანსდა ამხანაგობის მიზნის მიღწევა. შპს „სეტის“ მიერ, რომელსაც ამხანაგობაში ჩაენაცვლა მოვალე, განხორციელებულია შესატანი, ისევე, როგორც

დადგენილია მოვალესა და შპს „ს-----ს“ შორის მიღება-ჩაბარების აქტის გაფორმებით შპს „ს-----ის“ მხრიდან შესატანის შეტანის ფაქტი, ამდენად, ამხანაგობაში მოვალეს უკვე მოპოვებული აქვს უფლება. უფლების გადაცემის შესახებ გარიგება ძალაშია და სწორედ მისი წარდგენა გახდა საჯარო რეესტრში ქონების დაყადაღების საფუძველი. ამ გარემოებათა გათვალისწინებით, გაურკვეველია, სასამართლომ როგორ გაიზიარა მოპასუხეთა მტკიცება იმის თაობაზე, რომ მოვალეს არ ეკუთვნის ქონება;

- მოპასუხეთა მიერ მოვალეზე ქონების მიკუთვნების შემდგომ შედგენილი ოქმები არარა ხასიათისაა და სამართლებრივ შედეგს ვერ წარმოშობენ, მათი უსაფუძვლობა დადასტურებულია თბილისის სააპელაციო და საქალაქო სასამართლოების მიერ მიღებული ზემოხსენებული გადაწყვეტილებებით. გარდა ამისა, მოპასუხეთა ქმედებები ეწინააღმდეგება უძრავი ქონების თაობაზე გარიგების დადების მარეგულირებელ ნორმებს (სკ-ის 183-ე, 323-ე და 327-ე მუხლებს), რადგანაც მოპასუხეებს წერილობითი გარიგებები საჯარო რეესტრში არ დაურეგისტრირებიათ. აღნიშნულის საპირისპიროდ, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 20.11.2012წ. გადაწყვეტილებით დადგენილია, რომ შპს „ს-----ი“ შპს „ს-----ისგან“ მიღებული სამომავლო უფლების მესაკუთრეა და ამ ქონებაზე დღეს პრეტენზიას უსაფუძვლოდ აცხადებენ მოპასუხეები, ხოლო საჯარო რეესტრის მიერ აღმასრულებლისადმი გაცემული ცნობით დასტურდება სადავო ფართეზე შპს „ს-----ის“ დაყადაღებული უფლება. აღმასრულებლის მოქმედება მოვალის ქონებასთან დაკავშირებით „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონს ემყარება, გამოცემულია კანონიერი აქტები და სასამართლომ ისინი მოთხოვნის არარსებობის პირობებში, ეჭვქვეშ დააყენა. ამ მხრივ, სააპელაციო პალატამ არასწორად განმარტა კანონის ნორმები;

- ქონების გადაცემის დაუშვებლობაზე სასამართლოს მსჯელობის უსაფუძვლობას ადასტურებს ის გარემოება, რომ მოვალეს, ამხანაგობის 2009 წლის 19 დეკემბრის ოქმით, წევრთა მიერ გამოვლენილი ნების საფუძველზე აქვს გადაცემული ქონება, მათ ეს ნება სადავოდ არ გაუხდიათ, ისე აცხადებენ პრეტენზიას ქონებაზე, რასაც იზიარებს სასამართლოც. კანონის იმპერატიული ნების, მათ შორის „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების საწინააღმდეგო მოქმედება ვერ იქნება გამართლებული ზოგადსამართლებრივი ნორმებით (მაგ: სკ-ის 935-ე, 936-ე და 937-ე მუხლები).

1.2. ქვემდგომი სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები და მათი სავალდებულობა წინამდებარე განჩინების

მიმართ:

საკასაციო სასამართლოს წინამდებარე განჩინების მიმართ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 407-ე მუხლის მე-2 ნაწილით განსაზღვრული (სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის, თუ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება)) სავალდებულო ძალა გააჩნიათ სააპელაციო პალატის მიერ დადგენილ იმ ფაქტობრივ გარემოებებს, რომელთა წინააღმდეგაც კასატორს არ მიუთითებია პროცესუალურ დარღვევებზე, რომლებიც შესაძლოა დაშვებული იყო საქმის განხილვის დროს და რამაც განაპირობა ფაქტობრივი გარემოებების არასწორად შეფასება-დადგენა, მატერიალურ-სამართლებრივი ნორმის არასწორად გამოყენება ან/და განმარტება, კერძოდ:

1.2.1. 2006 წლის 6 იანვარს დაფუძნდა ამხანაგობა „ს-----ში“. ამხანაგობის მიზანს წარმოადგენდა ქ.თბილისში, წ-----ის #24-ში არსებულ მიწის ნაკვეთზე მრავალსართულიანი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობა;

1.2.2. ამხანაგობის წევრთა #9 კრების ოქმით, შპს საპროექტო-სამშენებლო კომპანია „ს-----ი“ გაწევრიანდა ამავე ამხანაგობაში;

1.2.3. 2007 წლის 16 ოქტომბრის ჩასწორების აქტით, ამხანაგობის წევრები არიან: გ----- მ-----ი, ა----- მ-----ი, თ----- მ-----ი, ვ----- ფ-----ე, რ----- ლ-----ე, ა----- ლ-----ე, დ----- ლ-----ე, ი----- თ-----ია, ზ----- ბ-----ე, შპს საპროექტო -სამშენებლო კომპანია „ს-----ი“. ამავე აქტით განისაზღვრა შპს საპროექტო-სამშენებლო კომპანია „ს-----ის“ ვალდებულება: ამხანაგობაში ეტაპობივრად განახორციელოს შესატანი 440 000 აშშ დოლარი და, საჭიროების შემთხვევაში, იზრუნოს აუცილებელი თანხების მოზიდვაზე. შესატანის სანაცვლოდ, შპს „ს-----ს“ გადაეცემოდა 1319,7 კვ.მ გაუნაწილებელი საცხოვრებელი ფართი, 261,5 კვ.მ საზაფხულო ფართი (აივანი), 10 ავტოსადგომი, 174,5 კვ.მ დამხმარე სათავსი და 440 კვ.მ საოფისე ფართი;

1.2.4. 2008 წლის 24 ივლისს, ერთი მხრივ, შპს „ს-----სა“ და, მეორე მხრივ, შპს „ს-----ს“ შორის გაფორმდა მიღება-ჩაბარების აქტი, რომლის საფუძველზეც, შპს „ს-----მა“ მის ბალანსზე რიცხული აქტივი (287 219 აშშ დოლარის ეკვივალენტი 481 573 ლარი) და პასივი (287 219 აშშ დოლარის ეკვივალენტი 481 573 ლარი) გადასცა შპს „ს-----ს“;

1.2.5. ამხანაგობის 2009 წლის 19 დეკემბრის #1 კრების ოქმით (რომელიც სანოტარო წესით 2010 წლის 14 იანვარს დამოწმდა), ამხანაგობის წევრები, მათ შორის, შპს „ს-----ი“ შეთანხმდნენ ქ.თბილისში, წ-----

---- #24-ში აშენებულ მრავალფუნქციურ საცხოვრებელ კომპლექსში ფართების განაწილებაზე (შემდეგი სახით: 143,56 კვ.მ დამხმარე სათავსების ფართი, 463 კვ.მ ავტოსადგომის ფართი, 307 კვ.მ საოფისე ფართი, 149,0 კვ.მ საზაფხულო ფართი, ნიშნული +3,41, II სართული ბლოკი „C“, 147,2 კვ.მ ბინა #4, 13,0 კვ.მ საზაფხულო ფართით; ნიშნული +10,23, IV სართული, ბლოკი „C“, 147,4 კვ.მ ბინა #12, 13,0 კვ.მ საზაფხულო ფართით; ნიშნული +13,46, V სართული, ბლოკი „D“, 40,2 კვ.მ ბინა #14^ა, 3 კვ.მ საზაფხულო ფართით; ნიშნული +17,05, VI სართული, ბლოკი „C“, 147,0 კვ.მ ბინა #20, 13,0 კვ.მ საზაფხულო ფართით; ნიშნული +20,46, VII სართული, ბლოკი „C“, 147,2 კვ.მ ბინა #24, 13,0 კვ.მ საზაფხულო ფართით; ნიშნული +23,87, მანსარდის სართული, ბლოკი „D“, 53,0 კვ.მ ბინა #26^ა, 6,5 კვ.მ საზაფხულო ფართით);

1.2.6. ამხანაგობის 2010 წლის 5 ივნისის #2 კრების ოქმით ცვლილება შევიდა ამავე მხანაგობის 2009 წლის 19 დეკემბრის #1 ოქმზე დართულ შეთანხმებასა და 2010 წლის 14 იანვრის #1 ოქმზე დართულ შეთანხმებაში: გაუქმდა ის პუნქტები, რომლებითაც შპს „ს-----ს“ გადაეცემოდა 143,56 კვ.მ დამხმარე სათავსი, 463 კვ.მ ავტოსადგომი, 307,0 კვ.მ საოფისე ფართი, 682 კვ.მ საცხოვრებელი ფართი, 251,5 კვ.მ საზაფხულო ფართი, სულ – 1847, 06 კვ.მ ფართი (გარდა 40,2 კვ.მ საცხოვრებელი ფართისა და 3 კვ.მ საზაფხულო ფართისა - მდებარე „D“ ბლოკი, ბინა #14^ა);

1.2.7. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2010 წლის 5 აგვისტოს განჩინებით, შპს „ს-----ის“ განცხადება სარჩელის უზრუნველყოფის შესახებ დაკმაყოფილდა და ამხანაგობის 2010 წლის 5 ივნისის #2 კრების ოქმის მე-2 და მე-3 პუნქტების მოქმედება შეჩერდა;

1.2.8. ამხანაგობის 2011 წლის 29 ივნისის კრების ოქმით, შპს „ს-----ი“ გაირიცხა ამხანაგობის წევრობიდან ქონების გარეშე;

1.2.9. აღსრულების ეროვნული ბიუროს 2012 წლის 25 დეკემბრის განკარგულებით, კრედიტორების: შპს „ე-----ა 2008-ისა“ და შპს „ჯ-----ის“ მოთხოვნის საფუძველზე, ყადაღა დაედო მოვალე შპს „ს-----ის“ მოთხოვნებს მესამე პირის (მოვალის მოვალე) მიმართ, ასევე, დაყადაღდა შპს „ს-----ის“ მოთხოვნა ამხანაგობის მიმართ (შპს საპროექტო-სამშენებლო კომპანია „ს-----ის“ საკუთრებად განსაზღვრულ შემდეგ ინდივიდუალურ საკუთრების საგნებს: 1) ნიშნული - 10,62, 143.56 კვ.მ დამხმარე სათავსების ფართი, 41 კვ.მ საზაფხულო ფართი; 2) ნიშნული - 3,41, 463 კვ.მ ავტოსადგომის დართი; 3) ნიშნული +0,00, 307 კვ.მ საოფისე ფართი, 149,0 კვ.მ საზაფხულო ფართი; 4) ნიშნული +3,41, II სართული ბლოკი „C“, 147,2 კვ.მ ბინა #4, 13,0 კვ.მ საზაფხულო ფართით; 5) ნიშნული +10,23, IV სართული, ბლოკი „C“, 147,4 კვ.მ ბინა #12, 13,0 კვ.მ საზაფხულო ფართით; 6) ნიშნული +17,05, VI სართული, ბლოკი „C“, 147,0 კვ.მ ბინა #20, 13,0 კვ.მ საზაფხულო ფართით; 7) ნიშნული +20,46, VII სართული, ბლოკი „C“, 147,2 კვ.მ ბინა #24, 13,0 კვ.მ საზაფხულო ფართით; 8) ნიშნული +23,87, მანსარდის სართული, ბლოკი „D“, 53,0 კვ.მ ბინა #26^ა, 6,5 კვ.მ საზაფხულო ფართით; 9) ნიშნული +13,46, V სართული, ბლოკი „D“, 40,2 კვ.მ ბინა #14^ა). იბა „ს-----ის“ დაევალა აღნიშნული ქონების აღსრულების ეროვნული ბიუროსათვის გადაცემა;

1.2.10. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2012 წლის 29 თებერვლის გადაწყვეტილებით, შპს სამშენებლო საპროექტო კომპანია „ს-----ის“ სააპელაციო საჩივარი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა; მოპასუხე შპს სამშენებლო საპროექტო კომპანია „ს-----ს“ მოსარჩელე კომპანია „კ-----კის“ სასარგებლოდ დაეკისრა 990 763.20 აშშ დოლარის გადახდა;

1.2.11. 2012 წლის 25 მაისს, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2012 წლის 29 თებერვლის გადაწყვეტილებაზე ამავე სასამართლოს მიერ გაცემულ იქნა სააღსრულებო ფურცელი;

1.2.12. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2012 წლის 20 ნოემბრის გადაწყვეტილებით, შპს „ს-----ის“ სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, ბათილად იქნა ცნობილი ამხანაგობის 2010 წლის 19 დეკემბრის კრების ოქმი და მოპასუხე ამხანაგობას დაეკისრა შპს „ს-----ისათვის“ 160 კვ.მ ფართის საკუთრებაში გადაცემა;

1.2.13. საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს 2012 წლის 3 დეკემბრის პასუხით, ქ.თბილისში, წ-----ის #24-ში, შპს საპროექტო-სამშენებლო კომპანია „ს-----ის“ სახელზე საკუთრების უფლებით უძრავი ნივთი რეგისტრირებული არ არის;

1.2.14. აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღმასრულებლის მიერ 2013 წლის 8 თებერვლის განკარგულებით მოვალე შპს საპროექტო-სამშენებლო კომპანია „ს-----ს“ გადაწყვეტილების შესრულების შესახებ მიეცა წინადადება;

1.2.15. აღმასრულებელმა 2013 წლის 27 თებერვლის #A13007299-009/001 განკარგულებით შპს „კ-----კის“ მოთხოვნა დააკმაყოფილა, ყადაღა დაედო ამხანაგობის მიმართ შპს „ს-----ის“ მოთხოვნას (შპს საპროექტო-სამშენებლო კომპანია „ს-----ის“ საკუთრებად განსაზღვრულ შემდეგ ინდივიდუალურ საკუთრების საგნებს: 1) ნიშნული - 10,62, 143.56 კვ.მ დამხმარე სათავსებს, 41 კვ.მ საზაფხულო ფართს; 2) ნიშნული - 3,41, 463 კვ.მ ავტოსადგომის დართა; 3) ნიშნული +0,00, 307 კვ.მ საოფისე ფართს, 149,0 კვ.მ საზაფხულო ფართს; 4) ნიშნული + 3,41, II სართული ბლოკი „C“, 147,2 კვ.მ ბინა #4-ს, 13,0 კვ.მ საზაფხულო ფართით; 5) ნიშნული +10,23, IV სართული, ბლოკი „C“, 147,4 კვ.მ ბინა #12-ს, 13,0 კვ.მ საზაფხულო ფართით; 6) ნიშნული +17,05, VI სართული, ბლოკი „C“, 147,0 კვ.მ ბინა #20-ს, 13,0 კვ.მ საზაფხულო ფართით; 7) ნიშნული +20,46, VII სართული, ბლოკი „C“, 147,2 კვ.მ ბინა #24-ს, 13,0 კვ.მ საზაფხულო ფართით; 8) ნიშნული +23,87, მანსარდის სართული, ბლოკი „D“, 53,0 კვ.მ ბინა #26^ა-ს, 6,5 კვ.მ საზაფხულო ფართით; 9) ნიშნული +13,46, V სართული, ბლოკი „D“, ბინა 40,2 კვ.მ #14^ა-ს) და ამხანაგობას დაევალა აღნიშნული ქონების აღსრულების ეროვნული ბიუროსათვის გადაცემა.

1.2.16. 2010 წლის 21 იანვრიდან სადავო მისამართზე, „D“ ბლოკში, მე-5 სართულზე არსებული 43 კვ.მ #14^ა ბინა (ს/კ

#01.14.08.002.010.01.01.0--) რეგისტრირებულია ნ--- ლ---ის საკუთრების უფლებით.

1.3. საკასაციო სასამართლოს შეფასებები და სამართლებრივი დასკვნები:

1.3.1. საკასაციო სასამართლო დავის ფაქტობრივი გარემოებების ანალიზის შედეგად მიიჩნევს, რომ მოსარჩელის ინტერესს კანონიერ ძალაში შესული სასამართლო გადაწყვეტილებით დადასტურებული უფლების რეალიზაცია წარმოადგენს, კერძოდ, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 29.02.2012წ. გადაწყვეტილებით, შპს „ს-----ისათვის“ მოსარჩელის სასარგებლოდ დაკისრებული თანხის იძულებით ამოღების მიზნით, მოსარჩელეს სურს „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით ქონებრივი უფლების საკუთრებაში გადაცემა, რომელიც, მისი მტკიცებით, ეკუთვნის მოვალეს. ამ ფაქტების კვლევა დღის წესრიგში აყენებს სასამართლოს ვალდებულებას, შეამოწმოს, ხომ არ ირღვევა კასატორის მიმართ ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტი, ასევე, დამატებითი ოქმის პირველი მუხლის მოთხოვნები. ევროსასამართლოს პრეცედენტული პრაქტიკის თანახმად, კონვენციის მე-6 (§1) მუხლი ნებისმიერ პირს აძლევს შესაძლებლობას, სასამართლოს წარუდგინოს თავის სამოქალაქო უფლებებთან და მოვალეობებთან დაკავშირებული საჩივარი (**იხ. *Golder v. Royaume-Uni*, 21 février 1975, §§ 28-36, série A no 18**). სასამართლოსათვის საჩივრის წარდგენის უფლება არ არის თეორიული უფლება და არ უზრუნველყოფს მხოლოდ უფლების აღიარებას საბოლოო გადაწყვეტილების მეშვეობით, არამედ, ასევე შეიცავს ლეგიტიმურ მოლოდინს იმასთან დაკავშირებით, რომ გადაწყვეტილება აღსრულდება. მხარეთა უფლებების ეფექტიანი დაცვა და კანონიერების აღდგენა გულისხმობს ადმინისტრაციული უწყებების მიერ კანონიერ ძალაში შესული სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ვალდებულებას, ვინაიდან აღსრულება სასამართლო პროცესის განუყოფელი ნაწილია (***Bourdov v. Russie*, no 59498/00, §34, CEDH 2002-III**). პირის უფლება სასამართლო განხილვაზე „სამოქალაქო უფლებათა და ვალდებულებათა“ განსაზღვრისათვის პირველი ინსტანციისა და სააპელაციო სასამართლოების ხელმისაწვდომობასთან ერთად (***Kreuz v. Pologne* (no 1), no 28249/95, §§ 53 et 54, CEDH, 2001-VI**), თანაბრად იცავს ამ პირის უფლებას სააღსრულებო წარმოებათა ხელმისაწვდომობაზეც (***mutatis mutandis, Manolescu et Dobrescu v. Roumanie et Russie (déc.)*, no 60861/00, CEDH 2005-VI**), ანუ უფლებას, ამგვარი პროცედურის დაწყებაზე. აღნიშნულთან დაკავშირებით უნდა ითქვას, რომ სასამართლოსთვის მიმართვის

უფლება აბსოლუტური არ არის და ის შესაძლებელია, გარკვეული შეზღუდვების საგანი გახდეს; ეს შესაძლებელია იმ მოსაზრებით, რომ სასამართლოსათვის მიმართვის უფლებას თავისი არსით სახელმწიფო უნდა აწესრიგებდეს. აღნიშნულის მიუხედავად, სასამართლო უნდა დარწმუნდეს იმაში, რომ დაწესებული შეზღუდვებით არ დაირღვევა ან შემცირდება პირის უფლება ხელმისაწვდომობაზე იმგვარად, ან ისეთი მასშტაბით, რომ უფლების არსი დაირღვეს. შეზღუდვა ვერ მოვა შესაბამისობაში მე-6 (§1) მუხლთან, თუ ის არ მოემსახურება ლეგიტიმურ მიზანს და თუ არ იარსებებს პროპორციულობის გონივრული კავშირი დასახულ მიზანსა და გამოყენებულ საშუალებებს შორის (იხ. *Waite et Kennedy v. Allemagne [GC], no 26083/94, §59, CEDH 1999-I*), იმის დასადგენად, ზემოხსენებული სტანდარტი დაცულია თუ არა წინამდებარე საქმეზე, ასევე უნდა შემოწმდეს აღსრულების პროცედურის კანონიერება და წარმოეშვა თუ არა მოვალეს საკუთრების უფლება დავის საგანზე, რომლის გამოთხოვასაც/საკუთრებაში გადაცემასაც მოსარჩელე მოითხოვს (კონვენციის დამატებითი ოქმის პირველი მუხლის მიზნებისათვის სახელმწიფოს ნეგატიური ვალდებულება გააჩნია არ ჩაერიოს საკუთრების უფლებით სარგებლობაში იმ შემთხვევაში თუკი საკუთრება რეალურად წარმოშობილია, ამასთანავე, ევროსასამართლოს პრეცედენტული პრაქტიკის განზოგადებით ირკვევა, რომ საკუთრების წარმოშობის მიმართ კონვენცია წევრ სახელმწიფოებს უდგენს შეფასების ფართო ზღვარს, რაც იმას ნიშნავს, რომ საკუთრების წარმოშობის წინაპირობები ეროვნული კონონმდებლობით განისაზღვრება).

1.3.2. სარჩელის ფაბულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოთხოვნის დამფუძნებელ ნორმას სამოქალაქო კოდექსის 170-ე და 172-ე მუხლები წარმოადგენენ, რომელთა აღწერლობითი ნაწილიდან გამომდინარე, შეიძლება, განვსაზღვროთ მტკიცების საგანი: მოვალის მიერ საკუთრების/სამომავლო საკუთრების უფლების მოპოვება; ამ უფლების გადასვლა კრედიტორზე სააღსრულებო წარმოების პროცესში; ამხანაგობის გაუმართლებელი უარი საკუთრების ობიექტის გადაცემაზე.

1.3.3. განსახილველ შემთხვევაში, უდავოა, რომ მოსარჩელის მოთხოვნის აღსრულების მიზნით, „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 55-ე მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე (**მოვალის მოთხოვნაზე შეიძლება ყადაღის დადება, თუ კანონმდებლობა არ ზღუდავს მათ გადაცემას ან მათზე ყადაღის დადებას**), აღმასრულებელმა გასცა განკარგულება მოვალის მოთხოვნათა დაყადაღების შესახებ, რომელიც მოიცავს ამხანაგობაში სამომავლოდ მისაღებ უძრავ ქონებას. დასახელებული ნორმის თანახმად, აღმასრულებლის განკარგულების კანონიერება განპირობებული უნდა იყოს იმით, რომ: კანონმდებლობა დასაშვებად უნდა მიიჩნევდეს ყადაღის ობიექტის (მოთხოვნის)

გასხვისებას (მესამე პირისათვის გადაცემა); თავად ამ მოთხოვნის დაყადაღება არ უნდა იყოს აკრძალული (მაგ: „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 45-ე მუხლი: ქონება, რომლიდანაც არ შეიძლება გადახდევენება). სწორედ ამ საფუძვლიდან გამომდინარე სურს კრედიტორს ამხანაგობის მიერ შპს „ს-----ისათვის“ შესასრულებელი ვალდებულების მის სასარგებლოდ შესრულება. ამ მოთხოვნის წინააღმდეგ კი, ამხანაგობამ არსებითი ხასიათის შედაცება წარადგინა, კერძოდ, მან უარყო შპს „ს-----ის“ მიმართ ვალდებულების არსებობა, რაც გამორიცხავს სარჩელის დაკმაყოფილებას. საკასაციო პალატა სრულად იზიარებს გასაჩივრებული განჩინების დასაბუთებას, რომელიც ამხანაგობის ვალდებულების არარსებობას ემყარება და ყურადღებას გაამახვილებს ამხანაგობის 19.12.2009წ. კრების ოქმზე, რომლითაც შპს „ს-----ს“ ამხანაგობის მხრიდან დაეთქვა პირობა, შესატანი განახორციელოს/ნაკისრი ვალდებულება შეასრულოს 2010 წლის 15 იანვრამდე, წინააღმდეგ შემთხვევაში, დადგინდა მისთვის გადასაცემი ქონების რეალიზაცია და ამ გზით ამხანაგობის მიერ ნაკისრი ვალდებულების შესრულება, 05.06.2010წ. ამხანაგობის კრებაზე დადგინდა, რომ შპს „ს-----ს“ ვალდებულება არ ჰქონდა შესრულებული, რის გამოც, მას ჩამოერთვა გადასაცემ ქონებაზე უფლება (დამატებით იხ. სამოტივაციო ნაწილის 1.2.6. და 1.2.16. პუნქტები), ამასთანავე, 29.06.2011წ. ამხანაგობის კრების გადაწყვეტილებით დადგინდა ქონების გარეშე ამხანაგობის წევრობიდან შპს „ს-----ის“ გარიცხვა. უდავოა, რომ ხსენებული გადაწყვეტილებები უფლებამოსილი პირის მხრიდან შედაცებული არ არის და ძალაშია, ამდენად, მოპასუხეთა შესაგებელი იმის თაობაზე, რომ შპს „ს-----ს“ არ გააჩნია ამხანაგობის მიმართ მოთხოვნის უფლება, დასაბუთებულია. ამ ფაქტს კი, ვერ გააქარწყლებს კასატორის მტკიცება იმის თაობაზე, რომ ამხანაგობის კრების გადაწყვეტილებები, რომლებიც უძრავი ქონების განკარგვას შეეხება, ბათილია უძრავი ქონების გასხვისებასთან დაკავშირებით კანონით დადგენილი ფორმის დაუცველობის მოტივით. ამ არგუმენტს კასატორი უკავშირებს იმას, რომ ქონების განკავრგვის შესახებ გარიგებები არ არის საჯარო რეესტრში რეგისტრირებული, რასაც პალატა არ იზიარებს და აღნიშნავს შემდეგს: საკასაციო სასამართლოს სტაბილური პრაქტიკით დადგენილია, რომ გარიგების ფორმის მომწესრიგებელი ზოგადი დებულებები მოცემულია სამოქალაქო კოდექსის 68-ე-71-ე მუხლებში. 68-ე მუხლის მიხედვით, გარიგების ნამდვილობისათვის საჭიროა კანონით დადგენილი ფორმის დაცვა. თუ ასეთი ფორმა არ არის დაწესებული, მხარეებს შეუძლიათ, თვითონ განსაზღვრონ იგი. გარიგების ძირითადი ფორმებია ზეპირი და წერილობითი ფორმა, ხოლო წერილობითი

გარიგება, თავის მხრივ, შეიძლება, იყოს მარტივი ან რთული (სანოტარო) სახის. სამოქალაქო კოდექსის 323-ე მუხლი უძრავი ნივთის გადაცემისათვის ადგენს მხოლოდ წერილობით ფორმას. ამდენად, სამოქალაქო კოდექსის არცერთი ნორმა არ განიხილავს უძრავი ნივთის საჯარო რეესტრში რეგისტრაციას, როგორც გარიგების ფორმას (**იხ. სუსგ №ას-1529-1443-2012, 9 დეკემბერი, 2013 წელი**). რაც შეეხება სსკ-ის 183-ე მუხლში ასახულ მითითებას წერილობითი გარიგების საფუძველზე საკუთრების უფლების საჯარო რეესტრში რეგისტრაციასთან დაკავშირებით, აღნიშნული არ უკავშირდება გარიგების ფორმას, არამედ მხოლოდ იმას განსაზღვრავს, რომ უძრავი ქონების ნასყიდობის შესახებ ხელშეკრულების კანონით დადგენილი წესით წერილობით გაფორმების შემდეგ, მოპოვებული საკუთრების უფლების აღრიცხვა პუბლიცირებულ უფლებათა ანუ საჯარო რეესტრში უნდა მოხდეს (**იხ. სუსგ №ას-202-191-2017, 27 სექტემბერი, 2017 წელი, პ.პ: 31**). უფრო მეტიც, მოპასუხეთა პოზიციის გაზიარებას არ გამორიცხავს არც საქმეში წარმოდგენილი თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 17.06.2014წ. გადაწყვეტილება (რომლითაც ამხანაგობის წევრების სარჩელი თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებლის 27.02.2013წ. მოვალის ქონების აღწერისა და დაყადაღების აქტით აღწერილი და დაყადაღებული ქონების ყადაღისაგან გათავისუფლების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა). ამ საკითხის განხილვისას უნდა აღინიშნოს, რომ მართალია, იგი იმავე მხარეებს შორისაა მიღებული და გადაწყვეტილებისათვის პრეიუდიციული მნიშვნელობის მისანიჭებლად სახეზეა საპროცესო კოდექსის 106-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული პროცესუალური წინაპირობები, თუმცა ეს არ აფერხებს საკითხის გადაწყვეტას, რადგანაც ზემოხსენებული ნორმის თანახმად, პრეიუდიციული მნიშვნელობა გააჩნია კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით დადგენილ იმ ფაქტებს, რომლებიც ამართლებენ მის სარეზოლუციო ნაწილს და არა სამართლებრივ შეფასებებს, თავად გადაწყვეტილების შესწავლით კი, დასტურდება, რომ გამოკვლევის ობიექტი ამხანაგობიდან შპს „ს-----ის“ გარიცხვა არ ყოფილა, ასევე, სასამართლოს არ დაუდგენია დაყადაღებულ ქონებაზე შპს „ს-----ის“ საკუთრების უფლება, არამედ აღნიშნა, რომ ყადაღის ობიექტი იყო შპს „ს-----ის“ უფლება და არა ქონება, სააღსრულებო ბიუროს იძულებითი ქმედება განხორციელდებოდა სადავო ქონებაზე, თუკი კრედიტორი სააღსრულებო ფურცლით მოითხოვდა ქონების გადაცემას.

1.3.4. მიუხედავად განვითარებული მსჯელობისა, საკასაციო სასამართლოს განმარტების დოქტრინალური მნიშვნელობიდან გამომდინარე, პალატა მიზანშეწონილად მიიჩნევს შეფასება მისცეს ასევე ამხანაგობიდან წევრის მიერ სამომავლოდ მისაღებ ქონებაზე მოთხოვნის

დაყადაღების საკითხს. ამ მხრივ პალატა არ იზიარებს კასატორის იმ პრეტენზიებს, რომელთა თანახმადაც, აღმასრულებლის განკარგულების არსებობის პირობებში, რომელიც კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულებას ემსახურება, გამორიცხულია სამართლის ზოგადი დანაწესების საფუძველზე მისი მოთხოვნის უარყოფა. ქვემდგომმა სასამართლოებმა, მოცემულ შემთხვევაში, სწორად შეაფასეს ამხანაგობის წევრის მოთხოვნის დაყადაღების კანონიერება და სამოქალაქო კოდექსის 248-ე მუხლის დარღვევას ადგილი არ ჰქონია (სასამართლოს უფლება არა აქვს მიაკუთვნოს თავისი გადაწყვეტილებით მხარეს ის, რაც მას არ უთხოვია, ან იმაზე მეტი, ვიდრე ის მოითხოვდა). სასამართლო აღნიშნავს, რომ ამ განჩინების სამოტივაციო ნაწილის 1.3.3. პუნქტში განვითარებული მსჯელობის საპირისპირო შემთხვევაში, მოსარჩელის მოთხოვნა შესაძლოა, გამართლებული ყოფილიყო მიზნის მიღწევის გზით ამხანაგობის შეწყვეტისა და ქონების შპს „ს-----ისათვის“ საკუთრებაში გადაცემის შემთხვევაში. ნათელია, რომ აღმასრულებლის განკარგულების ობიექტი ამხანაგობის წევრის მიერ სამომავლოდ მისაღებ ქონებაზე უფლებაა, ხოლო „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 55.1 მუხლი წარმოადგენს კანონისმიერი ცესიის სპეციალურ შემთხვევას. სამოქალაქო კოდექსის 198-ე (1) და 199-ე (1) მუხლების შინაარსიდან გამომდინარე, ცესიის ობიექტი შეიძლება, იყოს მხოლოდ კანონით აუკრძალავი ის უფლებები, რომელთა გადაცემა დასაშვებია, ამგვარი შეზღუდვა კი, შეიძლება, გამომდინარეობდეს თავად გარიგებიდან, ვალდებულების არსიდან ან კანონის ნებიდან. ამ საკითხის შეფასება დაიშვება სამოქალაქო კოდექსის 936-ე მუხლის სწორი განმარტების გზით: ხსენებული ნორმა ადგენს ერთობლივი საქმიანობიდან გამომდინარე ამხანაგობის წევრთა ურთიერთმოთხოვნების გადაცემის აკრძალვას მესამე პირთათვის. აღნიშნული მიზნად არ ისახავს სხვა მესამე პირების დისტანცირებას ამხანაგობისაგან, არამედ იგი იქითკენაა მიმართული, რომ ამხანაგობის წევრობისა და მისგან გამომდინარე უფლებების „გახლეჩვა“ ამხანაგობის წევრსა და სხვა მესამე პირს შორის თავიდან იქნას აცილებული. 936-ე მუხლი ამხანაგობის წევრობის ერთიანობის პრინციპის გამოხატულებაა. აღნიშნული პრინციპი პერსონალური საზოგადოებებისათვის დამახასიათებელი პრინციპია, რომელიც გულისხმობს, რომ ამხანაგობის წევრთა მმართველობითი უფლებები არ შეიძლება ამხანაგობის წევრობისაგან დამოუკიდებლად სხვა მესამე პირზე იქნეს გადაცემული. ნორმიდან გამომდინარე აკრძალვა უზრუნველყოფს ამხანაგობის წევრობიდან გამომდინარე მმართველობით უფლებათა ფუნქციონალური ერთიანობის უზრუნველყოფას და ხაზს უსვამს იმ

გარემოებას, რომ ამხანაგობის, როგორც პერსონალური საზოგადოებისათვის, მის წევრებს შორის ნდობას დიდი მნიშვნელობა ენიჭება. შესაბამისად, ნორმის ძირითადი მიზანი იმაში მდგომარეობს, რომ საზოგადოების წევრებს შორის განსაკუთრებული ნდობის გათვალისწინებით, წევრობიდან გამომდინარე უფლებათა გადაცემა სხვა მესამე პირებისათვის და, შესაბამისად, ამგვარი გადაცემის შედეგად საზოგადოებაზე სხვა უცხო პირების შესაძლო გავლენა თავიდან აიცილოს (იხ. www.gccc.ge). გადაცემადი უფლებების სწორად განსაზღვრის მიზნით, ისინი პირობითად შეიძლება, მმართველობითი უფლებებიდან და ქონებრივი უფლებებიდან გამომდინარე მოთხოვნებად კლასიფიცირდეს: დაუშვებელია, მაგალითად, ცესიის საგანი იყოს ამხანაგობის წევრის ხმის მიცემის, წარმომადგენლობითი, ამხანაგობის საქმეების გაძღოლის, ხელშეკრულების მოშლისა და სხვა იმგვარი უფლებები, რომლებიც უშუალოდ ამხანაგობის მმართველობის პრინციპებზე ახდენს გავლენას და ის არ შეიძლება, წევრობის გარეშე არსებობდეს, ანუ უფლებათა განხორციელება უფლების მქონე პირის წევრობაზეა დამოკიდებული, რაც შეეხება ქონებრივ უფლებებს, სამართლის თეორიაში განვითარებული მსჯელობიდან გამომდინარე, იგი დაიშვება მაშინ, თუკი ამ უფლების გადაცემა გავლენას არ იქონიებს ამხანაგობის ინტერესებზე (მაგ: გაწეული ხარჯების ანაზღაურების მოთხოვნის უფლება, შემოსავლის მიღების მოთხოვნის უფლება და სხვა), კანონმდებლის ამგვარი მიდგომა ნაკარნახებია მათ შორის მესამე პირების წინაშე წევრთა სოლიდარული პასუხისმგებლობით, ასევე, წილთა პროპორციული ურთიერთპასუხისმგებლობით (იხ. სკ-ის 937.1 მუხლი). საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ ამხანაგობიდან გამომდინარე ქონებრივი უფლების გადაცემისას, ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში, უნდა შემოწმდეს, ნებას გააჩნია თუ არა საკმარისი საფუძველი, რამეთუ წევრთა პასუხისმგებლობის პრინციპიდან გამომდინარე, მათი ურთიერთმოთხოვნები შესაძლოა, შეწყდეს გაქვითვის გზით (იხ. 442-ე მუხლი). რაც შეეხება ამხანაგობის წევრის იმ ქონებრივ მოთხოვნებს, რაც მას ერთობლივი საქმიანობის დასრულების შემთხვევაში მიეცემა, საკასაციო პალატის მოსაზრებით, მათი გადაცემა სრულიად დასაშვებია, თუმცა, მისი პრაქტიკული რეალიზაცია ამხანაგობის ხელშეკრულების შეწყვეტის დროისათვის მოთხოვნის ობიექტის არსებობაზე იქნება დამოკიდებული მსგავსად პირობითი გარიგებისა (იხ. სკ-ის 90-ე, 939-ე და 940-ე მუხლები).

1.4. გასაჩივრებული განჩინების უცვლელად დატოვების პროცესუალურ-სამართლებრივი დასაბუთება:

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სამოქალაქო

საპროცესო კოდექსის 410-ე მუხლის თანახმად (**საკასაციო სასამართლო არ დააკმაყოფილებს საკასაციო საჩივარს, თუ: კანონის მითითებულ დარღვევას არა აქვს ადგილი; სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას საფუძვლად არ უდევს კანონის დარღვევა; სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება არსებითად სწორია, მიუხედავად იმისა, რომ გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილი არ შეიცავს შესაბამის დასაბუთებას**), საკასაციო სასამართლო უცვლელად ტოვებს გასაჩივრებულ განჩინებას, რადგანაც მიიჩნევს, რომ კასატორმა ვერ დაამტკიცა შპს „ს-----ის“ ქონებრივი მოთხოვნის არსებობა ამხანაგობის მიმართ. იმ პირობებში, როდესაც დგინდება, რომ მოვალე აღარ წარმოადგენს ამხანაგობის წევრს, ბუნებრივია, მას არც ქონებრივი მოთხოვნა აღარ გააჩნია ერთობლივი საქმიანობის დასრულების შემთხვევაში, რომელზეც პრეტენზიას განაცხადებდა კასატორი. საბოლოოდ შეიძლება ითქვას, რომ სამომავლო საკუთრება განუხორციელებადია, რაც გამორიცხავს კასატორის მიმართ ევროკონვენციის დამატებითი ოქმის პირველი მუხლის დარღვევას, ისევე, როგორც აღსრულების სადავო საგანზე უფლების არანამდვილობის პირობებში კრედიტორს არ დარღვევია ამავე კონვენციის მე-6 (§1) მუხლით გარანტირებული უფლება.

2. სასამართლო ხარჯები:

ვინაიდან საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, პალატა თვლის, რომ არ არსებობს კასატორის მიერ გაღებული ხარჯის მხარეთა შორის განაწილების სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლით გათვალისწინებული წინაპირობები, ამავე კოდექსის 55-ე მუხლის შესაბამისად, ხსენებული ხარჯი უნდა დარჩეს სახელმწიფო ბიუჯეტში.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე, 55-ე, 410-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. კომპანია „კ-----კის“ საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს.
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 14 ივნისის განჩინება დარჩეს უცვლელად.
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

თავმჯდომარე

ბ. ალავიძე

მოსამართლეები:

ე. გასიტაშვილი

ზ. ძლიერიშვილი